

Investeeringis- ja pensionifondide II kvartali 2020 ülevaade

Nagu kogu finantssektor, nii ei jäänud ka investeeringis- ja pensionifondid Covid-19 kriisist puutumata. Samas kriisi mõju avalike fondide likviidsusele ja osakuomanike arvule ei olnud suur. Seda näitasid Finantsinspeksioonile kinnisvara- ja eurofondide valitsejatele kriisi ajal laekunud andmed. Finantsinspeksioon kehtestas esimese kvartali lõpus kinnisvara- ja eurofondide valitsejatele kriisi ajaks täiendava aruandluse, et jälgida fondide likviidsust, osakute tagasivõtmist ja vara hindamisega seotud riske. Aruandlusest saadud andmed näitasid, et osakuomanike massilist väljumist ei toimunud.

Põhinäitajad	I kvartal 2020	Muutus	II kvartal 2020
Avalike fondide varade maht	5,079 mld €	?	5,535 mld €
II samba fondide osakaal	87,7%	?	88,1%
Avalike fondide osakuomanike arv (va pensionifondid)	12 547	?	13 289
Pensionifondide osakuomanike arv (II + III sammas kokku)	830 443	?	822 128
Tegutsevate avalike fondide arv	48	?	48

Eesti fondisektori varade maht kasvas teises kvartalis 9% ehk 456 miljonit eurot ning ulatus 5,54 miljardi euroni. Sellega ületas fondisektori varade maht kriisieelset taset. 2019. aasta teises kvartalis oli kasv 3,6%.

Kõige rohkem kasvas kohustuslike pensionifondide varade maht – võrreldes esimese kvartaliga oli kasv 9,5%, ehk 423 miljonit eurot. Teise kvartali lõpuks ulatus kohustuslike pensionifondide varade maht 4,88 miljardi euroni. Teiste fondiliikide kasvunumbrid jäid oluliselt väiksemaks. Aktsiafondide varad kasvasid 26 miljonit eurot ja vabatahtlike pensionifondide varad 24 miljonit eurot. Kinnisvarafondide varade maht aga vähenes 18 miljonit eurot kinnisvarainvesteeringute ümberhindamise ning tulevaste rahavoogude korrigeerimise tõttu.

Teises kvartalis jätkus aasta tagasi alanud fondide otseinvesteeringute asendumine fondiinvesteeringutega. Otseinvesteeringute osakaalu vähenemist mõjutas enim Leedu ja Hispaania keskvalitsuse ja USA finantssektori võlakirjade realiseerimine. Kokku kahanes võlakirjade osakaal kohustuslike pensionifondide koondportfellis 48%-lt 32%ni. Aktsiate osakaal vähenes 17%-lt 15%ni. Investeeringud teistesse fondidesse kasvasid aastaga 31%-lt 49%ni kohustuslike pensionifondide koondvaradest.

Kohustuslike pensionifondide Eesti investeeringud ulatusid juuni lõpus 668 miljoni euroni, mis on 13,7% kohustuslike pensionifondide varadest. Võrdluseks, et 2020. aasta märtsi lõpus moodustasid Eesti investeeringud 14% pensionifondide varadest. Suurem osa Eesti investeeringutest moodustasid võlakirjad summas kokku 379 miljonit eurot. Eesti aktsiatesse oli teise kvartali lõpuks investeeritud 108 miljonit eurot ning Eestisse investeerivatesse fondidesse 181 miljonit eurot.

Peamised arengusuunad ja riskid

- Vaatamata sellele, et finantsturud on pärast kriisi kiiresti taastunud, võib globaalne majandus saada veel tagasilööke töötuse kasvu ja äride raskustesse sattumise tõttu. See võib põhjustada turgudel volatiilsuse kasvu pikemaks perioodiks ning seeläbi mõjutada ka fondisektorit.
- Kuigi passiivsete kohustuslike pensionifondide osakuomanike arv kasvab kiires tempos, olles aastaga kahekordistunud, jääb nende fondide varade maht võrreldes aktiivselt juhitud fondidega väikeseks ja moodustab 5% kohustuslike pensionifondide koondvaradest. Kohustuslike pensionifondide koondportfelli mõjutavad rohkem aktiivselt juhitud fondid.
- Finantsinspeksioon kehtestas esimese kvartali lõpus kinnisvara- ja eurofondide valitsejatele kriisi ajaks täiendava aruandluse, et jälgida fondide likviidsust, osakute tagasivõtmist ja vara hindamisega seotud riske. Aruandlusest saadud andmed näitasid, et kriisi mõju avalike fondide likviidsusele ja osakuomanike arvule ei olnud suur. Osakuomanike massilist väljumist ei toimunud.

[Investeerimis- ja pensionifondide sektori kvartali ülevaated](#)

